GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 22. Sambata, 21 Februariu|5 Martiu 1881.

Solidaritate.*)

1860—1865.

Brasiovu, 25. Ianuariu.

XVIII. Intr'o alta scrisóre, adresata totu la 1861 cancelariului Kemény, betranulu Metropolitu, dupa ce 'si esprima „durerea s'a cea mai profunda in privinti'a resistentiei celei passive, ce se dice a se fi aratatu in mai multe locuri din partea Romaniloru nostri faç̧ia cu autoritatile comitateloru", si dupa ce se plange cu deosebire, cà autoritatile din comitate, si pe temeiulu raportéloru loru, „chiaru si locurile mai inalte nu vedu in acést'a resistentia passiva pacifica alta, decàtu anarchia, turburare, o rescóla apriata . . . si o dispusetiune interna inimica contra natiunei maghiare" dice:

„. . Déca cauta omulu fara partinire si cu „consideratiune motivulu celu adeveratu alu acestei „resistintie, ea nu e alta, decàtu o conservare de „dreptu (juris sustentatio) esercitata in modu legale „si constitutiunale."

Ei bine, déca resistenti'a passiva a Romaniloru ardeleni dela 1861 nu era alta, decàtu „juris sustentatio", care a fost acelu „jus", acelu dreptu, pe care Romanii din Muntii apuseni, din Alb'a-Juli'a, Cetatea de Balta, Turd'a, Orastia, Brasiovu, Sebesiu s. a. s. a. erau decisi alu sustiené?

Negresitu, cà acestu dreptu alu Romaniloru nu s'a potutu basá pe legile vechi ale Unguriloru si ale Sasiloru, pe legile aprobate si compilate, prin care natiunea romana a fost eschisa dintre staturile tierei si religiunile ei d'intre religiunile recepte, si a fost declarata de „natiune tolerata in interesulu tierii." Totu atàtu de puçinu s'a potutu intemeiá dreptulu Romaniloru pe legea uniunei dela 1848, care era àdusa in contra protestului natiunei romane, cu scopu de a contopi poporatiunea romana ardeleana cu rass'a maghiara si care, dupa insasi declaratiunea tronului in rescriptulu din 21 Iuliu 1861, nici nu avea deplina potere de lege.

Déca tóte aceste legi nu potea se constitue dreptulu Romaniloru, atunci potutul'au óre constitui autografele imperatesci din Octobre si Decembre 1861? — E claru, cà aceste acte, esite din propri'a initiativa a Monarchului, nu erau decàtu unu viiu documentu alu vointiei esprese a Maiestatii Sale, de a da inaltului Seu concursu, pentru cá poporulu romanu sè se faca si elu partasiu la bine-facerile constitutiunei si acést'a nu se potea intemplá, decàtu numai prin egal'a lui indreptatire politica-natiunala. Principele-Domnitoriu prin autografele Sale n'a voitu, decàtu se deschida si Romaniloru calea de a ajunge la acést'a egala indreptatire.

Prin urmare, care e dreptulu, ce'lu sustienea sè trebuiea se 'lu sustiena Romanii la 1861 in contra autoritatiloru unguresci si sasesci?

La 1861 traiea inca unu barbatu, care, departe de aren'a lupteloru natiunale, ce framentau pe Romanii ardeleni in acést'a epoca, cugeta seriosu si cu tóta ardórea animei sale asupra intrebarei capitale de mai susu. Acestu barbatu era Simeone Barnutiu.

Barnutiu, care mai multu in urm'a tristeloru neintielegeri si órbeloru invidii din sinulu conatiunaliloru sei s'a vediutu constrinsu a parasi patri'a s'a natala si a-si cautá esistenti'a in tierile vecine romane, cá professoru, si-a alesu dreptulu Romaniloru cá studiu de predilectiune, la care ilu tragea mai multu anim'a. Cá ori-ce omu, care se retrage din luptele vietiei practice si se dedica studiului teoreticu, Barnutiu nu mai era in curentu cu tóte cele ce se petrecea in Ardealu. Cu tóte astea spiritulu lui inaltu si petrundietoriu, care ia càstigatu o gloria neperitória, vedea la 1861 totu cu aceeasi agerime si profunditate cá si la 1848.

Se vedemu ce parere avea la 1861 asupra situatiunii Romaniloru acel'a, care a propusu si a formulatu la 3/15 Maiu 1848 proclamarea nedependentii natiunei romane.

Intrebatu fiindu despre opiniunea, ce-o are asupra pusetiunei Romaniloru din monarchia, Barnutiu respunse intre altele:

„. . . Este greu a cunósce, ce ar' fi de facutu, „candu e cineva departe de loculu actiunei si a-„fara de comuniune cu actorii si mai alesu, candu „sunt tóte limbele confuse, cum au fost la turnulu „babilonului si cum sunt acuma; totu ce potu se „dícu cu siguritate e, cà Romanii numai atunci „voru fi natiune politica, ceea ce dorimu toti . . . „candu voru fi constituiti si organisati romanesce „dupa dreptulu loru romanu si cu autoritatile loru „romane.

„Eu credu cà acést'a a voitu si adunarea Ro-„maniloru din 1848, candu a proclamatu indepen-„dinti'a natiunei romane, atunci dens'a a procla-„matu fara indoiéla dreptulu stramosiloru nostri „de a ne reorganisá pe teritoriulu propriu cu au-„toritatile si cu limb'a propria.

„Spre acestu scopu dupa a mea párere era ne-„aperatu necesariu a se cere voie dela Maiestate „indata dupa aparitiunea constitutiunalismului mo-„dernu cá natiunea romana se tiena un'a adunare „generala ad hoc. La acést'a eu tienu „fórte tare, cu atàtu mai tare, cu càtu e mai ne-„clàtitu, cà una natiune nici nu se póte guverná „fara de conlucrarea adunarei generali, necum sè „se póta constitui. Comissiunile*) inca 'si au lo-„culu loru dér' nu la constituire."

„Eu credu, cà adunarea natiunala ar' fi aflatu „vr'unu medilocu, cá se nu se totu amane deci-„siunea causei sale politice cumu s'a amanatu din „seculi pàna acumu, ea ar' fi aratatu, cumcà a-„cestu procesu e destulu de maturu pentru deci-„siune si cà n'ar' fi nici una ratiune de alu mai „supune la noue discussiuni si contradictiuni „dietali,

a) „pentru cà fiindu tóte natiunile cá persóne „juridice egali dela natura si nesupuse una „alteia, apoi fiindu natiunea romana dómna si „proprietara mai vechia a acestui pamentu de-„càtu natiunea maghiara si sasésca, dens'a nu „póte se recunósca supremati'a si competinti'a „natiunei maghiare si sasesci;

b) „pentru cà nu e nici dreptu nici politicu, nici „umanu a supune acestu procesu la votulu si „tribunalulu natiunei maghiare, care dupa ce „a asupritu pe natiunea romana una miie de „ani, apoi la 1848 a decretatu si a purtatu „in contra ei si belu esterminatoriu numai si „numai pentru cà a cutezatu a protestá in „contra sentintiei de mórte natiunale dictate „in contra-i de representantii celei maghiare „si pentru cà a cutezatu a 'si reclamá drep-„tulu si viéti'a natiunala;

c) „pentru cà Sasii au recunoscutu cu fapt'a „natiunalitatea politica a Romaniloru candu „au lucratu impreuna cu comitetulu loru, cu „prefectii, cu tribunii si cu guardiele romanesci „in caus'a tierii si a dinastiei; prin urmare „a supune de nou acestu procesu la votulu „natiunei sasesci, ar' insemná quasi a-o pro-„vocá sè se unésca earasi cu cea maghiara in „contra celei romane.

d) „pentru cà insusi guvernulu Maiestatii Sale, „a recunoscutu natiunalitatea politica a popo-„rului romanu, candu la 1848 ia datu voie de s'a „organisatu politice si natiunalmente cu auto-„ritatile sale romanesci — evenementu pe „care nu póte se 'lu tréca cu vederea nici „advocatulu natiunei romane — insusi guver-„nulu Maiestatii Sale a asistatu la renascerea „natiunalitatii politice a Romaniloru si a „aperat'o, prin urmare supressiunea ei prin „politic'a germanisatóre nu póte cá se fia mai „drépta nici mai durabila, decàtu supressiunea „natiunalitatii maghiare, cu atàtu mai multu, „cà natiunea romana si-a sustienutu natiunali-„tatea in contra celei maghiare si dupa ce „au desertatu Ardélulu ostile amenduroru „Cesariloru, éra in respectu càtra statu si „càtra dinastia dens'a si-a adausu merite nu „culpe cá cea maghiara, asia déra, dupa ce s'a „datu indereptu viéti'a nationala Unguriloru „si Sasiloru, cerea si cere aceea-si dreptate „egala cá sè se dé inderetu si Romaniloru."

Acést'a — adauge Barnutiu — este singura interpretatiune ratiunabila ce se póte dá si autografeloru imperatesci din 1860.*)

Eata cum interpretà Simeone Barnutiu dreptulu Romaniloru pe care l'a proclamatu adunarea dela 1848, eata de ce recomandá elu Ardeleniloru sè céra cá processulu natiunei romane cu Ungurii si cu Sasii „se nu se supuna la critic'a loru, ci sè se decida finalmente de càtra Maiestatea S'a."

Inse „actorii" dela 1861, dupa propri'a marturisire a lui Barnutiu, au fost intreruptu legaturile cu elu, ei inca dela inceputulu anului 1861 pornisera pe-o càrare gresita de pe care a se intórce nu mai aveau forti'a. Consiliulu lui Barnutiu, cum se temea elu insusi in scrisórea s'a, a venitu prea tardiu. Politicii dela conferenti'a din 1861 màná lucrulu in directiunea cá sè se supuie processulu natiunei romane votului si criticei Unguriloru si alu Sasiloru, ei se temea a se provocá la „dreptulu naturalu si istoricu" alu Romaniloru si a starui la Maiestate cá se'lu recunósca si se 'lu confirme.

Astfeliu s'a ivitu strani'a aparitiune cà acea resistentia legula, acea „juris sustentatio" a Romaniloru prin comitate, pe care o luà in aperare betranulu Metropolitu, era basata de càtra „actorii" din 1861, mai multu pe unu dreptu imaginariu, care avea se fia càstigatu in viitoriu pe calea gratiei, decàtu pe dreptulu fapticu naturalu si istoricu alu poporului romanu.

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans." din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 si 21 din 1881. Red.

*) Alusiune la comissiunea permanenta instituita in conferenti'a dela 1861. Red.

*) A se vedé „Fói'a pentru Minte Anima si Literatura" Nr. 42 din 1861. Red.

Càtra alegatorii romani din Transilvani'a!

Comitetulu electoralu centralu din Sibiiu, ecsmisu de càtra conferinti'a generala electorala din 1878, terminandu-si lucrarile sale preparative, convóca o adunare generala a alegatoriloru romani din Transilvani'a pe 12 Maiu st. n. a. c. la 10 óre a. m. la Sibiiu.

Spre acestu scopu fia-care cercu electoralu va tramite càte doi delegati.

Obiectulu conferintiei va fi statorirea atitudinei alegatoriloru romani faç̧ia cu alegerile procsime dietali.

Speramu, cà conferinti'a va fi cercetata intr'unu modu demnu de importanti'a causei.

Sibiiu in 1 Martiu 1881.

Comitetulu electoralu centralu:

Nicolae Popea — Presidentu.
George Baritiu — Secretariu.

Apelulu de susu ni s'a tramisu spre publicare pe langa urmatórea comitiva:

Onorabila Redactiune!

Recunoscéndu-se necesitatea de a dá publicitate càtu se póte mai intinsa la convocarea conferintiei generale electorale, s'au luatu mesuri, cá aceea convocare sè se faca prin tóte diuariele nóstre politice din Transilvani'a.

Ne luamu deci voie a transmite si pentru diuariulu Domniei Vóstre alaturatulu esemplariu si Ve rogàmu, cá se binevoiti ai da locu in unulu din procsimii numeri.

Instructiunea despre modalitate si tempulu, in care au sè se faca alegerile delegatiloru pentru conferinti'a nóstra, va urmá in dilele acestea càtra tóte comitetele nóstre electorali din tiér'a intréga.

N. Popea. Pres. — *G. Baritiu.* Secret.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Agitatiunea junimei studióse dela Universitatea din Vien'a s'a stemperatu, dupa ce studentii arestati au fost pusi in libertate fara inse cá sè se sisteze cercetarea inceputa contra loru.

Din Berlinu se scrie, cà imperatulu Wilhelm a datu comitelui St. Vallier, ambasadorului republicei francese, ordinulu vulturului negru. Acestu actu alu imperatului este consideratu cá o proba palpabile despre escelentele relatiuni, ce domnescu de presentu intre Germani'a si Franci'a. Se afirma, cà aceste relatiuni, pe càtu timpu va fi d-lu Grévy presiedinte alu Republicei si d-lu Barthelemy ministru alu afaceriloru esterne nu voru suferi nici o stirbire. — Cris'a ministeriale germana inca nu este terminata, de vreme ce nu s'a pututu aflá inca unu successoru pentru d-lu de Eulenburg.

Din Paris se anuncia scirea, cà a muritu d-lu Drouin de l'Huys, unulu din cei mai insemnati ómeni de statu ai imperiului lui Napoleon III. Dênsulu a fostu ministru alu afaceriloru straine inca in decursulu loviturei de statu din Decembre, la care a luatu parte activa. Dupa esirea sa din ministeriu a fostu redicatu la demnitatea de senatoru. La 1864 ajunse éra si in fruntea afaceriloru; elu propuse imperatului in diu'a catastrofei dela Königgrätz, se mobiliseze 150,000 de ómeni si se-i indrepteze spre Rinu pentru a veni in ajutoriulu Austriei. Nopoleon III. si primise acést'a propunere, preste nópte inse 'i succese d-lui Rouher — care pe atunci trecea de vice-imperatu — se faca pe imperatulu se renuncie la propunerea d-lui Drouin de l'Huys, care a dou'a dî si-a datu demissiunea in urm'a desaprobarii cei a dat'o Monitoriulu oficialu si s'a retrasu cu totulu in viéti'a privata ocupandu-se numai cu agricultur'a. D-lu Drouin de L'Huys a fostu si unulu din cei mai mari filo-romani. Elu a contribuitu fórte multu la consolidarea statului romanescu prin influinti'a ce o avea la imperatulu Napoleon III. Fia-i tierin'a usióra si aducerea aminte bine cuventata!

Scirile referitóre la cestiunea greco-turcésca ne spunu, cà la 28 Febr. s'a intrunitu in palatulu Sultanului marele consiliu de statu, constatoriu din actualii si fostii ministri si din toti inaltii demnitari ai statului, pentru cá se elaboreze respunsulu la notele din 21 Febr. ale ambasadoriloru si se fixeze si mácsimulu concessiuniloru, ce este in stare Turci'a se faca Greciloru. Lumea in Stambulu crede, cà intre aceste concessiuni nu se va cuprinde nici decàtu predarea orasieloru Ianina, Metzovo, Larissa si Prevesa.

Guvernulu turcescu in vederea, cà concessiunile cele nóue ce va face, nu voru multiami pe Greci continua pregatirile de resbelu cu-o ardóre mai mare decàtu inainte de resbelulu cu Rusii. Turcii credu, cà resboiulu cu Grecii va produce in modu inevitabilu indata dupa isbucuirea s'a si alte complicatiuni serióse. De óre ce ei astépta la indrasnetie atacuri pe mare din partea Greciloru, pentru aceea se silescu din tóte puterile se armeze si nài càtu se póte mai multe. Astfeliu se inarméza douedieci si optu de corabii de resbelu, a carora comanda suprema o va luá Hobart-pasi'a. Capitanulu englesu Woode va fi insarcinatu cu aperarea portului Volo. Ce se atinge de armata este siguru, ca Dervis-pasiv'a va primi comand'a suprema avendu sub ordinile sale cinci maresiali. Armat'a din Tessali'a, Epiru si Macedoni'a va fi in scurtu timpu urcata la cifr'a de 110,000 ómeni.

Unu insemnatu oficeru turcescu raportéza din Constantinopolu diarului „Kölnische Ztg." intre altele urmatórele:

„Pe aci resbelulu este consideratu cá apróp e inevitabilu, cu tóte, cà puterile europene nu si-au spusu inca ultimulu loru cuventu in ceea ce privesce conflictulu greco-turcescu. De vre-o optu dile armamentele turcesci se facu pe unu mare picioru si cu unu zelu febrilu. Strimtórea, in care se afla financiele, inse se semte inca fórte tare si astadi si in mai multe rênduri a paralisatu tóte opintirile guvernului de a face pregatirile militari ce le pretinde situatiunea, de vre-o doue septemani inse incepu se curga banii mai tare si apoi guvernulu este apróp e se-'si creeze printr'unu imprumutu fortiatu tóte resursele, de care are atàtu de mare lipsa. Atitudinea Angliei este judecata aci in mai multe feliuri. Opiniunea cea mai latita este, cà guvernulu wigh voiesce se isbucnésca resbelulu intre Greci'a si Turci'a si ca chiaru miscarile din Albani'a se facu totu cu bani anglesi." — Acést'a din urma asertiune abia póte fi verosimile, deórace Angli'a avendu atàtu de lucru cu afacerile sale interne si de prin coloniile din Afric'a pentru momentu abia mai póte fi, credemu, in positiune se mai spriginésca si aspiratiunile resboinice din Orientu.

Se scrie, cà tratatulu dela Berlin dispune total'a derimare a fortaretieloru bulgare de pe marginea Dunarii. De doi ani incóce cestiunea acestoru fortaretie este la ordinea dîlii, fara cá Bulgarii se fi facutu pêna astadi ceva pentru a implini stipulatiunile tractatului. Pen'-acum s'au intrebuintiatu feliu de feliu de pretecste, pentru a nu esecutá hotaririle tractatului din Berlin. Latîndu-se faim'a, cà guvernulu bulgarescu in locu se derime fortaretiele, din contra le reparéza, unu deputatu din parlamentulu anglesu interpelà in asta privintia pe guvernu. D-lu Dilke, subsecretaru de statu in ministeriulu de esterne, respunse, cà faim'a latita este nefundata, adause inse, cà Austri'a si Angli'a stau in pertractari pentru a se numi o comissiune, care se cerceteze acést'a cestiune. . Acést'a dovedesce, cà puterile europene au in fine de gandu se constringa pe Bulgari a-'si indeplini indatoririle. —

Dilele aceste a avutu locu in Bern'a (Elveti'a) alegerea presiedintelui consiliului federalu, postu, care remasese vacantu prin regretabil'a sinucidere a fostului presiedinte Anderwert. Agitatiunea a fostu mare. Cu tóte aceste alegêtorii se gasira la votu destulu de uniti. De presiedente a fost alesu radicalulu Droz, unu omu iubitu de amicii si respectatu de inimicii sei, care investise pêna acum postulu de vice-presiediute. Din 162 de voturi, se rostira pentru densulu 151. Remanendu vacantu in acestu chipu postulu alu doilea alu Consiliului, elu fù ocupatu, cu 129 voturi din 162, de consiliarulu Bavier, siefulu de pêna acum alu departamentului drumurloru de feru. Acestuia i se atribue intentiunea de a voi se faca capetu miseriei drumuriloru de feru helvetiane, prin rescumperarea acestora pentru statu.

Guvernatorulu Alsatiei si Lorenei, maresialulu Manteuffel, intr'o cuventare tienuta la unu banchetu datu Sambat'a trecuta a repetitu de nou exhortatiunea, cà Alsati'a si Loren'a 'si va puté càstigá autonomi'a s'a cá statu federalu germanu numai printr'o alegere rationale: „Eu nu potu face altuceva — dise d-lu de Manteuffel — de càtu se mai apelezu inca odata la patriotismulu D-v. alsatio-lorenu, care pe cont'a proprieloru sale sentimente a adusu, spre binele tierii d-v. natale; deja atàtea jerfe. Sunt de 72 de ani, semtu cà mergu acum spre sfêrsitu si asiu dori atàtu de multu, cá se me tiena D-dieu pêna se vedu Alsati'a si Loren'a intr'o positiune pe deplinu indreptatita si de sine statatóre. Pentru a ajunge inse la acésta tienta nu esista in adeveru altu drumu decàtu celu propusu de mine." — Se intielege de sine, cà vitézulu maresialu intielege prin alegere rationale, o alegere, care se aduca in parlamentulu centralu numai deputati devotati cu trupu si sufletu d-lui de Bismarck.

D. Parnell, capulu Ligei agrarie din Irlandi'a, a adresatu lui Victor Hugo scrisórea urmatória:

Paris 27 Februariu 1881.

Ilustre Domnule!

Nobleti'a animei Vóstre, adênc'a Vóstra simpathia pentru suferintiele geniului omenescu, numerósele Vóstre pledoarii in favórea natiuniloru apasate, tóte aceste trasuri caracteristice, ale lungei si gloriósei Vóstre cariere sunt atàtea indemnuri pentru mine, cá se vinu, se invocu puternic'a Vóstra intervenire pentru aperarea nenorocitului poporu irlandesu

Cestiunea irlandesa nu este o cestiune de secta. In starea-ei, este o cestiune curatu sociala. Este caus'a a cinci milióne de muncitori, luptandu pentru dreptulu de a trai prin munc'a loru pe pamentulu loru natale; luptandu pentru dreptate. in contra unei clase puçinu numeróse si privilegiate, clasa straina prin originea ei, prin aspiratiuni si sprijinita in nedreptatea si in tirania iei, de puterea armata a unei natiuni asemenea straina.

Care au fost resultatele dominatiunei acestei clase? — Istori'a fómeteloru succedendu-se intr'unu modu inspaimentatoru, si inghitiendu generatiunile un'a dupa alta, sta de fatia si vorbesce. Nici unu limbagiu omenescu n'ar' poté descrie miseriele si suferintiele, la care am fost toti — chiaru cei mai tineri dintre noi — martori nenorociti.

Milióne de Irlandesi au fost alungati din colibele loru si lasati in cea mai grósnica desperare. Sutimi de mii au peritu de fóme . . . . si acést'a intr'o tiéra bogata in totu felulu de subsistintie.

Jumetatea poporatiunei nóstre este mereu amenintiata de fómete, pe candu 10,000 landlordi — dintre cari multi n'au vediutu nici-odata Irland'a, — ducu nebunesce o viéti'a de lucsu si de desordine, multiamita unei legi barbare, care le permite a confisca poporului produsulu muncei sale. —

In contra acestei sisteme ne luptamu.

Spre a pune capetu odata pentru totu-déuna acestei inspaimentatóre situatiuni, facemu apelu la consciinti'a tuturoru ómeniloru onesti — fara deosebire de credintia, de partita séu de nationalitate — pentru acést'a le ceremu se ne ajute a represintá Angliei totu odiosulu purtarii sale in contra nóstra; a o 'ndemna se faca dreptate poporului nostru.

Càtu despre noi, ilustre domnule, care ati sciutu se desteptati simpati'a geniului omenescu pentru „Miserabili", simtimu cà apelulu nostru ve va merge dreptu la anima si suntemu sicuri, cà veti redicá vocea in favórea unei viteze si nenorocite natiuni.

Primiti, etc.

Charles-Hêwart Parnell.

Dev'a 26 Februariu 1881.

Onorate D-le Redactoru! Cetindu Nr. 13 alu „Gaz. Trans." din anulu curentu, m'a surprinsu, càci la corespondinti'a mea dela 10 Dec. 1880 (Nr. 97 alu „Gaz. Trans.") a respunsu o a trei'a persóna, care din contra ar' fi trebuitu inca se me sustiena in aperarea tieranului romanu, nu se me combata. „Et tu, mi fili, Brute? — Se 'ntielege inse usioru intrevenirea in contra mea a d-lui Fogarasiu, elu este subordinatu d-lui baronu, solgabireului, prin urmare: „kutyakölesség".

Apoi, d-le Fogarasiu, ai uitatu de proverbulu ce'lu dreptu romanescu, cà unde nu 'ti fierbe ól'a se nu 'ti bagi nasulu? Ce-i dreptu, eu am fost uitatu se mergu la Dumnea t'a pàna la Zamu pe drumulu de feru, se-ti facu cunoscute motivele ce m'au indemnatu a scrie; caus'a, cà nu m'am dusu, a fost, cà pe la noi prin pregiuru si póte si pe la D-Vóstra ambla tare lupii, apoi cá se nu 'mi periclitezu vieati'a am remasu acasa. Mie mi se pare, cà de aceea te-ai imbiatu procatoru fara plata, càci te vei aflá in vreo belea, ori fiiulu D-tale de siguru. . . .

Dîci, cà respundiendu la corespondinti'a mea faci unu sêrvitiu publicului, descoperindu adeverulu — Carui publicu? . . . Déca vreai a face servitii si a descoperi adeverurile, fi bunu, si-ti imple traist'à cu merinde pe dóue septemani si cu bàt'a in mana iea-o la drumu prin comunele amintite si apoi vei aflá aceea ce n'ai sciutu, dér' se 'ti destupi bine urechile, càci la din contra totu nu vei audi nimica. Dici mai incolo, cà nu avemu destula inteligentia. Asia e, dér' nici altii nu prea au. Apoi cine 'su chiamati primo loco de a sfatui si aperá pe ómeni, óre nu aceia, pe cari 'i platescu bietii tierani, adeca notarii cercuali? Si acesti'a, dieu, afara póte de càtiva, puçinu se interesésa de sórtea tieranului.

Dîci mai incolo, d-le procatoru, cà in locu de a dá ómeniloru ajutoriu, se afla càte unu domnu corespondentu, care prin zelulu seu celu mare, cá se nu fia marcatu de stupidu, perfidu, séu lasiu, mai multu strica decàtu ajuta! Audi acolo, celu ce iea in aperare poporulu contra despoieriloru 'i strica mai multu, decàtu 'i folosesce!? Déca tocma vrei d-le notariu, a te convinge, cum se jupóie poporulu fi bunu si dute la Baresci, la d-lu preotu de acolo si intreaba'lu, cà óre dreptu este, cà inspectorele de paduri, intrandu odata la d-lui in casa, urmatu de doi gornici, numerà pe mésa spre mirarea d-lui 280 fl. glóbe (amende) dela ómeni, dicendu-i: „Vedi parinte cum vinu banii?" Mai incolo ai face d-t'a bune servitii d-le Fogarasiu, candu in Bàresci si in celelalte comune ai intrebá pe ómeni, cà cam cari, càtu si càti insi au platitu glóbe si pentru ce? Apoi totodata intréba'i pe ómeni, cà óre dreptu e, cà d-lu Matyes venitu la Boz cu straiti'a 'n bàta; ear acuma póte fi bancheru. D-le Fogarasiu! candu ai inceputu a

scrie corespondinti'a d-tale, se 'ti fi intrebatu consciinti'a si cu ochii se fi cautatu spe ceriu, atunci de siguru nu retacea-i. Astfeliu inse te-ai temutu si ai voitu se ne faci se credemu, cà si earn'a durdue (tuna) si fulgera.

Dici mai incolu, cà aceea, cà gornicii aducu bani de glóbe si-i predau iuspectorelui, si inca in sume considerabile, e numai causa privata, atinge averea baroniloru si intrebi: „déca gornicii aduna bani de glóbe si-i predà inspectorelui, este aci nati'a periclitata?“ Se sci, cà cu asertiunea acést'a inca ti-ai mai ingreunatu pecatele! Unde ai cugetatu, candu ai scrisu astfeliu?

Óre se nu fia periclitata nati'a, candu gornicii globescu si pe acei ómeni, cari nici o aschia nu ieau din padurea baroniloru, ba nici din gradin'a loru propria nu cutéza a taiá unu pomu? Si prin glóbele cele necrestinesce mari nu au seracitu si nu seracescu bietii tierani romani dela noi? Apoi una se ti-o insemni bine, d-le notariu: „M i e l u l u l a j u n g h i a r e n u m e r g e d e b u n a v o i e.“ — Dici mai incolo, cà d-lu pretoru se tiene strinsu de liter'a paragrafului. Eu credu acést'a si dicu, cà inca prea tare se tiene de liter'a §-lui, dela care traiesce, capetandu pane dela tiéra. Prin urmare e sluga la tiéra, — face inse càte unu servitiu si la baroni, apoi in faç'a nóuei alegeri toti d-nii comitatensi, cari servescu la tiér'a, tremura de frica, cá nu cumva se nu mai fia alesi. Cari-'su mai credintiosi d-loru Grofi, baroni, nemesiuti, aceia se voru alege. Eata asia sta lucrulu, d-le Fogarasiu.

Dici mai incolo, cà vorb'a pretorelui este: fia omu de omenia, nu fure, cà elu intréba mai antaiu pe gornicu, cà in adeveru omulu cel'a si cel'a a facutu paguba si 'lu admoniéza, se nu marturisésca reu, càci va fi pedepsitu. Au se gandesce d-nulu notariu la aceea, cà se póte lesne, cá unulu séu mai multi gornici, desi sunt jurati, se fia nisce ómeni demoralisati si fara fric'a lui Dumnedieu?! Este óre consultu, cá sè se condamne ómenii la aratarea simpla a unoru asemeni gornici? Alt'a ar' fi, déca pretorele ar' dice càtra gornicu: tu ai se puni juramentu aci de faç'a pe ceea ce ai disu; atunci póte cà n'ar' mai aratá asia de multi prevaricatori si s'ar' mai ciuntá veniturile . . . Dér' acuma dupa lege nu se iea juramentu dela gornicu specialu pentru fiacare casu si asia, déca unu gornicu este omu de nimica lesne se adeveresce dis'a: Dómne bate pàgubasiulu. Óre, d-le Fogarasiu, pretorele nu a dîsu càtra ómeni: te impaci, ori te inchidu? Intréba numai prin comune si apoi comunica-ne verdictulu opiniunei generale a tieraniloru.

Sustieni tare, cà principalulu D-tale din Ili'a Muresiana, pretorele Br. K., in anulu 1872, candu fù alesu prin influinti'a d-loru baroni, nu ar' fi mersu acolo cu traist'a 'n bèta. Ba da, càci de nu l'ar' fi alesu pretore póte remané diurnistu la tribunalu, unde inainte de organisare a fost scriitoriu (irnok) si 'lu cunóscemu bine si scimu, cà pe atunci a fost destulu de seracu, apoi in Ili'a dupa soçi'a s'a numai càteva pamenturi si unu locu de casa pusthia lenga d. Simon a càpetatu, ear' de candu e Pretore 'si a ziditu casa dupa placu, mai numai cu ómeni, cari au fost judecati (arestanti), apoi, cà acuma e cu stare si avutu, e harnici'a d-sale, càci, dieu, din plat'a de 800 fl. multu póte face, mai alesu déca tiene casa deschisa cá unu baronu.

Ce se atinge de sinceritatea inteligentiei romane, numai atàta observezu, cà fia-care dupa faptele sale 'si va dá la timpulu seu séma.

Incheiu earasi dicêndu: Dómne ajuta celoru drepti!

Corespundentele.

L e g e a p e n t r u e s p l o a t a r e a m i n e l o r u i n R o m a n i ' a. Una din industriele. care au facutu inca de sutimi de ani se straluceasca prin avutie si prosperitate multe natiuni din Europ'a si de peste Oceanu, este fara indoiala industri'a esploatatiunei mineloru. Candu civilisatiunea era inca in fasie, candu progresulu industrieloru era fórte masuratu, omulu totusi nu se multiumea numai cu esploatarea suprafetii pamentului; elu strabatea in interiorulu seu, elu desgropá avutiile semanate acolo de natura, cautandu a satisface trebuintiele din ce in ce crescente ale societatii. Astu-feliu a luatu pretutindeni o mare desvoltare industri'a esploatarei mineloru, industri'a extractiva; mine de carbuni, mine de metale pretiôse, etc. au fost pe rêndu deschise, sistematicu esploatate, si adi popórele se potu felicitá de bogatiile ce ele revarsa, de beneficiurile ce ele ofera la sutimi de mii de ómeni, càrora le procura o munca cinstita si producatória.

Din punctulu acest'a de vedere, Romani'a a remasu inca fórte multu inapoia mai tuturoru stateloru europene. Industri'a manufacturiera ne lipsesce si adi aprópe cu desevêrsire; industri'a estractiva, se afla in aceeasi stare primitiva. Ne amu marginitu cu totii in cerculu numai alu cultivarei industriei agricole; si aceast'a inca se afla intr'o stare primitiva, departe de a fi luatu o desvoltare mare si de a fi ocupatu in solicitudinea nóstra acelu rangu, pe care trebue se 'lu aiba intr'o tiera, unde ea este singur'a sorginte de avutia. Ne amu marginitu, dicemu, in a servi de debusieu alu industrieloru straine, fare se damu tóta atentiunea bogatieloru, ce contiene in sinulu seu pamentulu Romaniei, bogatii minerale, care ar' fi fost unu puternicu isvoru de prosperitate materiala si morala. Si, cu tóte acestea, càtu de abondante sunt in acést'a tiéra aceste bogatii naturale, conservate intacte? Carbuni de pietra, metale pretiôse se gasescu pretutindeni in muntii nostri. Nici o esploatatiune seriósa si sistematica nu s'a intreprinsu pêna adi. Capitalurile, neincredietóre in acést'a directiune, paru a nu fi in destulu dispuse sè se indrepte spre sfaramarea strateloru, cari acoperu carierile nóstre de carbuni, de fieru, etc.

Adeverulu e cà, in acésta privintia, trebuia inceputulu facutu mai de susu, trebuiau impulsiune si incurageri, trebuia o legislatiune celu puçinu, care se regulamenteze o materia atàtu de grava si de unu interesu vitalu cá aceea a esplótatiunei mineloru. Adi trebue se constatamu cu placere, cà acestu primu pasu s'a facutu. D. ministru de lucrari publice a depusu in Senatu unu proiectu de lege, pentru esplótarea mineloru. Prim'a cestiune, care a trebuitu sè se resolve prin acestu proiectu de lege, cestiune de care s'au lovitu toti legislatorii in acésta materie, este acésta: cui trebuie se apartiena proprietatea unei mine? Trei solutiuni deosebite s'au datu acestei cestiuni, trei sisteme de esplótare a mineloru s'au adoptatu in diferite tieri; Prim'a solutiune, aceea a economistului Charles Comte, declara min'a proprietate publica; a doua, a lui Turgot, se resolva in favórea celui, care a descoperitu min'a; si a treia, a economistiloru Say, Dunoyer si Smith, e favorabila proprietarului solului.

Care din aceste trei sisteme era celu mai de preferitu pentru tiér'a nóstra? Evidentu cà, avendu-se in vedere neinsemnatatea miscarii industriale la noi in tiéra; basati inca pe faptulu, cà initiativ'a privata a facutu fórte puçinu in acésta directiune, nu se putea adopta ultimele doue sisteme practicate in Americ'a si Angli'a; nu s'ar' fi datu o mare impulsiune desvoltarii industriei miniere, déca se lasá proprietarului solului libertatea absoluta de a esplóta o mina dupa bunulu seu placu. De alta parte, a se declará min'a proprietate publica ar' fi fostu a se aduce o vatamare dreptului sacru alu proprietatii. S'a alesu dér' o sistema intermediara: s'a recunoscutu dreptulu subsolului proprietarului suprafetii, reservandu-se statului dreptulu de a invoi esplótarea minei printr'unu actu de concesiune, si a o regulamentá astu-teliu, cá resultatele ei se fia prospere si siguranti'a publica se fia asigurata. S'a recunoscutu asemene, cà in casulu, càndu proprietarulu minei nu ar' deveni si esplótatoru, se aiba dreptulu de a percepe in folosulu seu si in modu perpetuu, asupra minei in esplótare, $^1/_2$% — $1^1/_2$% din venitulu brutu alu minei.

Astu-felu sunt principiele, pe cari se baséza proiectulu de lege in regulamentarea esplótarii mineloru. Dorimu, cá elu se fia càtu mai neintardiatu adoptatu de camere si aplicatiunea lui se aduca folóse reale statului Romanu.

(„Curierulu Financiaru“)

Diverse.

(R e u n i u n e a r o m a n a d e c a n t a r i s i m u s i c a d i n O r a v i t i a) arangéza Dumineca 26 Martiu n. in sal'a la „Coróna“ din Oraviti'a unu balu mascatu, caruia i va premerge representarea piesei: „C a n d i d a t u l u L i n t e“ séu „Rigorosulu teologiloru“ Comedia in doue scene cu-o uvertura si unu finale pentru solo si pentru doue coruri de C. G. P o r u m b e s c u.

(E p i d e m i ' a d e v e r s a t u.) In septeman'a dela 20—26 Febr. s'au bolnavitu erasi 27 persóne, si au muritu 6 persóne, cu un'a mai multu cá in septeman'a premergétória.

(D i n C e r n a u t i) i se scrie „Familiei“: Joi in 12/24 Februariu s'a seversitu in modu solemnu in aul'a universitatii Francisco-Iosefiane din Cernauti pe la órele 12 din di cea d'antaia promovére a unui doctoru in teologia. Doctorandulu d-lu Emilian Voiutichi, actualulu prefectu alu institutului este celu d'antaiu doctoru in archidiecés'a Bucovinei esitu dela facultatea teologica de aici, dela care biseric'a si natiunea e indreptatita a spera multu. Actulu promovérii a fost indeplinitu de d-lu prorector-profesoru Handl, asistatu de decanulu facultatii teologice, de profesorulu de teologia Alesiu Comorosianu si promotorulu alu prof. de teologia Isidor cav. de Onciulu. Asemene au fost de facia si mai multi óspeti insemnati, atrasi de insemnatatea si noutatea casului, intre cari rectorulu universitatii profesorulu Eusebie Popoviciu, profesorulu si archimandritulu Mironu Calinescu, profesorulu si custosulu bibliotecei universitatii Ioanu Sbiera etc. si alumnii seminariali in corpore.

(N u m e r a r e a p o p o r u l u i) in cerculu Ugra, comitatulu Biharia, a produsu urmatorulu resultatu. Poporatiunea a scadiutu cu 2927 suflete, scaderea cea mai mare a fost in comun'a romana St. Nicolau romanescu, de 474 suflete; i-ar' in trei comune s'a aretatu sporiu si anume in Marchihaza 58, in Tarian 46, in Jadani 141. In cerculu B -Uifalu poporatiunea a scadiutu cu 380 suflete; scàderea cea mai mare a fost la Turta, de 192 suflete; in mai multe comune poporatiunea s'a inmultîtu; mai mare sporu a fost in comun'a romano-maghiara Giaca, de 278 suflete.

(S o c i e t a t e a „J u n i m e a“ d i n I a s i) va tiené si anulu acest'a prelectiuni poporale. Ordinea prelectiuniloru este urmatóri'a: 1. Patriotismu'u. Dumineca, 22 Februariu, de A. D. Xenopol. 2. Caracteru si individualitate, 1 Martiu, de C. Demetrescu. 3. Caractere si situatii in drama, 8 Martiu de G. Panu. 4. Limb'a literara, 15 Martie de A. Lambroir. 5. Dreptatea, 22 Martie de P. Misir. 6. Mobilulu actiuniloru omenesci, 29 Martiu, de Ursianu Valerian. 7. Poesi'a descriptiva, 5 Aprile de N. Volenti.

(L a c u r t e a r o m a n a) a fost Marti o mare serata, la care au asistatu corpulu diplomaticu, d-nii ministri, unu mare numeru de senatori si deputati, de membri ai magistraturei si ai inalteloru autoritati civile si militare, precum si multe alte notabilitati, in totalu peste 500 persóne, domni si dómne.

(S o c i e t a t e a d e n a v i g a t i u n e p e D u n a r e) anuntia, cà de Dumineca, 7 Martiu st. n., va incepe circulati'a intre Orsiova-Giurgiu; pêna la alte dispositii, de trei ori pe septemana voru circulá vapóre, dela Orsióva lá Giurgiu, Marti'a, Vinerea si Duminca la 10 óre diminéti'a; de la Giurgiu la Orsiova, Mercurea la amédiu, Vinerea si Dumineca la 11 si 15 min. inainte de amédi.

(A p e l e D u n a r e i), scrie „V. C.“, de 3 dile nici crescu nici decrescu. Lucrarile de aperare contra inundatiunii Galatiului inaintéza cu succesu si mare energia. Eri calea ferata a adusu 80 vagóne pamentu, care pe data a si fostu insiratu pe diguri de 36 carre si 54 palmasi. Intariturile complecte sunt asigurate de la marginea Bratesiului pêna la calea ferata ce scobóra la Dunare. In 6 dile lucrarile au costatu pe comuna sum'a de 3000 lei. Sunt ingrijiri pentru momentulu, càndu va incepe desghetiulu.

(D e p u n e r e a j u r a m e n t u l u i d e c à t r a m i n i s t r i i, i n S p a n i 'a.) In vechia' Spania, solemnitatea depunerei juramentului, care precede instalarea ministriloru, este fórte curiósa. Regele, purtandu tienut'a de gala de capitanu generalu cu insemnele ordinului „Tunsura de Auru“ la gatu, astépta in Camera regala, decorata cu multa bogatia, venirea nouiloru sei consiliari. P'o mésa acoperita cu unu splenditu covoru de catifea de faç'a sidefului este asiediata o mare cruce de fildesiu, langa care stà deschisa cartea Evangelieloru. Regele sta pe unu fotoliu, care pórta corón'a cu armele lui „Léon si Castelle.“ „Grandele Spaniei“, care este de servitiu, introduce pe ministrii, incependu cu presiedintele consiliului. Ministrulu celu nou se 'ngenunche inaintea lui Christu. Ministru in disponibilitate ilu intréba: „Juri de a pastrá cu credintia Constitutiunea Statului?“ — „Juru“ respunde celalaltu. — „Déca vei face astu-felu, dice atunci regele, Dumnedieu se'ti resplatésca, déca nu vei face astu-felu, Dumnedieu se'ti céra socotéla!“

(O n o u a c r i m a.) Duminic'a trecuta intre 6 si 7 óre sér'a doi individi bine imbracati, se presentara la bancherulu Moise sin Simon Leib, din orasiulu Némtiu, si 'lu intrebara, déca nu are necesitate de unu administratoru si unu contabilu pentru mosi'a ginerelui seu. In urm'a respunsului negativu din partea bancherului, care le spuse, cà nu se amesteca in afacerile ginerelui seu, visitatorii incepura a se purtá mai brutalu cu bancherulu. Soçi'a acestuia 'i dise, se 'i dè afara. Atunci, unulu din ei lovi pe soçi'a bancherului peste capu, cu o vérga de feru pe care-o avea in mana, asia de tare, in càtu acésta cadiù mórta. In urma, legara pe bancheru si pe servitórea s'a, culesera tóte sinetele, hartiele de valori si vro 4000 galbeni in bani, pe care 'i gasira in casa, si se facura nevediuti, lasandu servitórei legate ordinulu se nu se misce din casa si se pàzésca argintariele, pe cari ei erau sè se intórne inapoi se le iè ameniutiand'o cà la casu contraru va impusca-o. Dér' nu s'au mai intorsu. Acésta crima s'a petrecutu tocmai in mijloculu orasiului Némtiu. Politi'a urmaresce pe autorii ei. „C. B.“

(Legile societatii si mum'a.) Voi, cari sunteti multiumiti de totu, ce vedeti in lumea acést'a; voi, cari aveti atàtu de puçina anima, in càtu tóte vi se paru bine in fia-care trépta a societatiei; ascultati istori'a care urméza, si déca nu ve ceru pré multu, scóteti unu folosu dintr'insa.

Dómn'a Boucher, femea tenera si frumosa, nascuta in Normandi'a, femea onesta si virtuósa, cu óre-care instructiune si stare, se càsatori acum vr'o diece ani c'unu teneru sculptoru, alu carui nume 'lu pórta astadi.

Boucher avea talentu si l'ar' fi putatu intrebuintia, inse era lenesiu, cheltuitoru, desfrenatu. Elu risipi averea soçiei sale si dupa ce 'i dete cinci copii de hranitu, simtiindu-se prea slabu pentru a suferi miseria intr'unu orasiu, in care ocupase rèndulu d'antaiu in societate, plecà cu famili'a s'a intr'unu judetiu departatu, unde pretindea, cà va gasi mijlóce de esistentia.

Inse, déca, dupa cum dicea, rusinea 'lu parasea astfelu, lenevi'a se lipise de dènsulu cá unu canceru si in nou'a s'a resiedintia, totu cá in cea d'antaia, Boucher nu gasì mijloculu de a se reabilitá prin munca.

Atunci, facù unu pasu mai 'nainte in calea viciului. Incredintiá pe soçi'a s'a, cà trebuie sè se intórca la Paris, acestu orasiu de scapare alu celoru ce se credu reu pretiuiti.

O porni cu doui din copii cei mai mari si apoi tramise pe cei-lalti cu soçi'a s'a, pe care o povatiui se plece inaintea s'a, pentru a'i lasá timpulu de a vinde mobilele si de a realisá astfelu unu capitalu óre-care.

Mobilele le vendù, inse in locu de a intrebuintiá banii pentru a veni langa famili'a s'a si a'i asigurá pànea de tóte dilele, fugi in strainatate. De atunci nu mai dete nimenui semnu de viatia.

Aruncata pe drumurile Parisului, fara nici unu ajutoru si cu doui copii pe bratie, lipsita de ori-ce cunoscintie, de ori-ce meseria si de bani, insarcinata de trei luni de dile, Dómna Boucher se bolnavi si cu desperarea in anima fù nevoita a intrá in spitalu, si a tramite copii in sarcin'a betraniloru parinti cu bani adunati din mil'a publicului.

Cu multa anevointia, d-n'a Boucher redobèndi sanetatea, inse pentru a intra érasi in spitalulu Maternitatea, peste trei septemani, unde nascù celu din urma copilu.

Indata ce fù insanatosita, d-n'a Boucher se decise cu multu curagiu a lupta cu miseriile si intrà cá servitória pentru a putea tramite copilului la doica si aduce cova ajutoru parintiloru sei.

In acésta cualitate, d-n'a Boucher se distinse prin zelulu, activitatea, devotamentulu seu. Din candu in candu, avea inse nesce distractiuni ciudate. O alta servitóre, care dormea in aceeasi camera cu dènsa, era adesea desteptata prin gemetele d-nei Boucher, gemete ce proveneau din visurile, cari agitau somnulu seu prin àparitiunì de copii.

Nimini nu'i facù cea mai mica observatiune, càci o viétia atàtu de sdruncinata esplica fórte lesne o asemenea stare nervósa in timpulu noptii.

Serman'a femea se bucurá dér' de o óre-care liniste, candu in diu'a de 26 Decembre se pomeni cu doic'a cà'i aduce copilulu inapoi, in parte sub cuventu, cà nu i se platesce simbri'a regulatu, in parte sub cuventu, cà copilulu este fórte bolnavitiosu si n'are vietia.

Mum'a stapanii d-nei Boucher, gasindu-se fatia in diu'a, candu doic'a venise cu copilulu, ii dise: „Nu credu cá fiic'a mea se consimtia a te tienè in casa cu copilulu d-tale. care este bolnavu!

Nenorocit'a femea, cu anim'a sangerandu, plecà indata pentru a gasi unu locu, unde se-si lase copilulu. Se duse mai antèiu la spitalulu de pe strad'a de Sèvres. I se respunse: „Aici nu se primescu copii atàtu de tineri!“ Se duse la unu comisaru de politie pentru a'i cere unu sfatu. Comisarulu 'i respunse: „Dute la spitalulu pentru copii,“ si'i dete adres'a.

Merse fug'a la spitalu, alu carii usie i se inchisera din caus'a articulului din regulamentu care dicea: „Nu se primescu in acestu spitalu de càtu copii lepadati!“

Se duse la unu asilu particularu de binefacere. Acolo i se respunse, cà nu se primescu de càtu copii mai mari de trei ani.

Isgonita de pretutindini ameninitiata de a nu mai gasi lucru si de a remané astfelu fara hrana si fara casa, ajunse aprópe de Museulu de Cluny. Inoptase, si tinea copilulu in bratie. Cuvinte: „aici nu se primescu de càtu copii lepadati“, resunau mereu la urechile sale!

Isi scóse rochi'a, acoperi intr'ins'a nenorocit'a fiintia, o leganà, o adormì. Apoi intrà intr'o càrciuma si scrise pe o bucatica de hartie cuvintele: „Pentru a se asiedia la spitalulu copiiloru lepadati!“

Acést'a hartióra o prinse la pieptulu copilasiului si vediendu pe strad'a Sommerard unu otelu bine luminatu, ilu depuse acolo, pe covorulu coridorului. Apoi se asiedià pe partea opusa a trotuarului si asteptà pena ce fù incredintiata, cà copilutu s'a luatu de acolo.

Dupa càte-va momente, unu studentu, care locuia in otelu, lovindu cu piciorulu copilasiulu infasiuratu in fasiele sale, vediù unu bratiu, care se misca. Elu redicà fiinti'a lepadata.

Serman'a mum'a se departà incetisioru, linistita prin gandulu cà copilulu seu va avea ingrijirile ce 'i trebuieau. Candu se intórse acasa, spuse cu simplicitate stapanei sale, ceea-ce facuse.

Societatea nóstra, care nu prevede· de càtu pedepsele, numesce fapt'a acestei mume, l e p a d a r e a u n u i c o p i l u, si codulu o pedepsesce cu multa asprime.

Eri, d-na Boucher compàrea inaintea tribunalului corectionalu alu Senei, caruia spunea cu lacrimile 'n ochi tóte amaraciunile vietiei sale.

Advocatulu ei, d-nu Gerville R a b a c h e, a gasitu cuvinte pline de emotiune pentru a o apara, si tribunalulu, interpretandu legea cu generositate, „considerandu cà pentru cá se esiste delictulu de lepadarea unui copilu, trebuie se inceteze ingrigirile, ce trebue se se dea copilului, si cà in acestu casu, ingrijirile n'au incetatu“. Tribunalulu a achitatu pe dómn'a Boucher!

Ce lectiune!

(L'Evenément.)

(P s a l t i r e a,) publicata romanesce la 1577 de D i a c o n u l u C o r e s i, reprodusa, cu unu studiu bibliograficu si unu glosariu comparativu, de B. P e t r i c e i c u - H a s d e u. (Edit. Academiei romane.) — Tom. I. Aceasta carte trebue se intereseze pe toti aceia, cari se ocupa cu istori'a limbei romane, càci ea ne infatisieaza vorbirea strabuniloru nostri d'acum trei veacuri si mai bine. Psaltirea lui Coresi, impreuna cu Catechismulu calvinescu dela Brasiovu si cu celu de pe la 1540 din Sibiiu, sunt cele d'antaie tiparituri romanesci, pena acum cunoscute. In vol. I este datu tecstulu cu cirilice si transcriptiunea lui cu latine, precum si càte-va icóne ale tiparului de pe atunci. In vol. II. ni se promite studiulu biograficu, bibliograficu si glosariulu comparativu, in care se voru utilisá tóte Psaltirele din veaculu XVII si XVIII.

(„Aleg.“)

Nr. 1565/881. 3—3

Concursu.

Spre ocuparea postului vacantu de cancelistu la sedri'a orfanala urbana, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl. si 100 fl. bani de cuartiru, se descrie prin acést'a concursu.

Doritorii pentru ocuparea acestui postu — pe lenga documentarea, cumcà densii nu au trecutu peste etàtea de 40 de ani, pe lenga asternerea documenteloru privitóre la cercetarea scóleloru, apoi asupra cunoscintiei celoru 3 limbi ale patriei si mai cu séma a celei germane si maghiare si in fine asupra aptitudinei loru, in resortulu afaceriloru cá cancelistu — au de a 'si asterne petitiunile, astufeliu instruite, pena in 10 Martiu a. c. 5 óre dupa prandiu subscrisului oficiolatu.

Brasiovu 19 Februariu 1881.

Magistratulu urbanu.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 4 Martiu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	112.85	Imprumutulu cu premiu ung.	116.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare	128 75	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	108.50
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	85.50	Rent'a de harthia aust.	73.75
dto. (II-a emissiune)	102.50	„ de argintu „	76.70
dto. (III-a emissiune)	88.25	„ de auru „	90.20
Bonuri rurale ungare	96.—	Losurile din 1860	130.25
dto. cu cl. de sortare	95.25	Actiunile bancei austr.-ungare	815 —
Bonuri rurale Banat-Timis.	95.50	„ bancei de creditu ungare	268 75
dto. cu cl. de sortare	93.50	„ bancei de creditu austriace	292.10
Bonuri rurale transilvane	94 15	Argintulu in marfuri	—.—
„ croato-slav.	96.—	Galbini imperatesci	5.52
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	94.50	Napoleond'ori	9.29
		Marci 100 imp. germ.	57 30
		Londr'a.	117.65

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 18 Februariu / 2 Martiu 1881.

Valori	Do-banda	Scadenti'a Cupóneloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	92.½	93.—
Imprum. Oppenheim	8%	1 Ian. 1 Iul.	110.40	—.—
Oblig. domeniale	8%	idem	104.½	105.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	101.½	102.—
„ Cred. fonc. urban	7%	idem	95.½	96.—
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	102.½	103.—
Act. càilor fer. romane	5%	1 Iuliu	62.10	—.—
Oblig. nóue ale statului	6%		93.50	—.—
Actiele Bancei Nationale		1 Ian. 1 Iul.	570.—	575.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500)	8%	1 Ianuariu	—.—	—.—
Losuri municipale (lei 20)			27.—	28.—
Renta romana	5%		82.—	—.—
Argintu contra auru			101.½	101.¼

Pretiurile cerealeloru

in piati'a Brasiovului din 4 Martiu 1881.

Hectolitre.	fl. cr.	Hectolitre.	fl. cr.
Granu fruntea	8 20	Mazerea	7 40
Granu midiulocu	7.80	Lintea	9 90
Granu de diosu	6.70	Fasolea	4.—
Mestecatu	6.20	Cartofi	10 70
Secara frumósa	5.50	Sementia de inu	4.90
Secara de midiulocu	5.30	„ de cânepa	1.20
Ordiulu frumosu	4.—	1 Chilo.	fl. cr.
Ordiulu de midiulocu	3.00	Carne de vita	—.44
Ovesulu frumosu	1.90	„ de rimatoriu	—.40
Ovesulu de midiulocu	1.80	„ de berbece	—.—
Porumbulu	3.30	100 Chile.	fl. cr.
Meiu	5.50	Seu de vita prospetu	35 —
Hrisca	—.—	„ „ „ topitu	48.—

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.